

тивъ строгоститѣ на тѣмницата. Тогази той ми правеше нѣколко морални разсѫждания върху достоинството ми, ако страдамъ съсъ тѣрпѣнѣ и прощавамъ; сѣтиѣ, хващаше да ми представлява силно злочестията на нѣкои положения различни отъ моето. Като живѣлъ много по градоветѣ и по селата, като познавалъ голѣмци и малки, и като размислювалъ върху безправдината на хората, знаеше твѣрдѣ добрѣ да опишува страститѣ и нѣравитѣ на разнитѣ класове на обществото. Той ме правеше да виждамъ навредъ силни и слаби угнѣтатели и угнѣтени; навредъ нуждата или да мразимъ подобнитѣ си, или да ги обичамъ, нажялени за тѣхъ отъ милостъ или отъ една великодушна снисходителностъ. Злочестиитѣ, които ми рассказаше, за да си припомнѣ колко страданьето е всеобщо, и ползитѣ, които е възможно да се извлѣкѫтѣ отъ тѣхъ, нѣмахѫ нищо чудно: най често, напротивъ, тѣ бѣхѫ твѣрдѣ прости; нѣ тия думи бѣхѫ толко съ праведни, тия разсѫждения толко съ силни, щото запечатвахѫ у мене слѣдствията, които трѣбува да извлѣкѫ отъ тѣхъ.

Да, колчемъ чюяхъ тия сладки укоренія и тия благородни сѣвѣти, осѣщахъ се запаленъ отъ любовъ къмъ добродѣтельта; не мразяхъ веке никого, давахъ си животъ за най малкия отъ подобнитѣ си, и благославяхъ Бога за дѣто ме е направилъ човѣкъ.

Ахъ! злочестѣ е онзи, който не познава величието на исповѣдъ-та! Злочестѣ е онзи, който, за да бѫде надъ простацитетъ отгорѣ, мисли се задълженъ да я прѣзира! Нѣ, не е истина, че за да знае човѣкъ веке онова, което е добро, е безполезно да го чуе да се повтори; че е доста да се остави човѣкъ на